

Beplantingsplan

Landschapsbeheer Gelderland

Naam : Fam. Griffioen
Straat : Grote Veldweg 2
Postcode : 7119 AG
Plaats : Winterswijk Corle

E-mail : m_griffioen_NV@hotmail.com
Telefoon :

Landschapsbeheer Gelderland
Rosendaal 2^a
6891 DA Rozendaal
Contactpersoon: R. Borkes
Datum: juni 2016

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaren van de grond: particulieren, boeren en overheid.

1 Inleiding

Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) is in Gelderland de organisatie die zich inzet voor het cultuurlandschap. Het landschap met heggen, knotwilgen, boomgaarden en poelen. Wij hebben geen eigen terreinen en werken dus altijd samen met anderen. Dit kan een gemeente zijn, een particulier, vrijwilligers of met de provincie Gelderland. Veel van het landschap wordt in stand gehouden door vrijwilligers. Deze onmisbare krachten ondersteunen wij met kennis, kunde en gereedschap. SLG is vanwege de ideële doelstelling en de werkwijze hoe aan deze doelstelling gewerkt wordt een erkend goed doel met een CBF keur en in bezit van een provinciale erkenning als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Dit maakt het mogelijk om een vaste beneficiënt te zijn van de Nationale Postcodeloterij.

Ook het particulier natuur,- en Landschapsbeheer op het eigen erf stimuleren we. Dit kan in (gemeentelijke) projecten zoals Dorpen in het Groen maar ook met individuele bewoners door hen te voorzien in advies en het ontwerpen van inrichtingsplannen.

Het nu voorliggende inrichtingsplan is een uitwerking van een ontwerp voor het erf van de fam Griffioen gelegen aan de Grote Veldweg 2 in Winterswijk Corle. Het plan is grotendeels gebaseerd op de inrichtingsschets van de 'ervenconsulent' mevr. C. Steentjes van het Gelders Genootschap.

2. Inrichtingsplan

Hieronder worden de diverse nieuw aan te leggen landschapselementen tot in detail uitgewerkt en beschreven. Op de inrichtingskaart worden deze elementen eveneens weergegeven waarbij de beschreven objecten corresponderen met de nummers op de bijgevoegde kaart. In de bijlage van dit inrichtingsplan zijn de informatievellen opgenomen over de aanleg en beheer van de voorgestelde elementen.

1. Knip- en scheerheg

Locatie	:	Naast de voortuin, grenzend aan de Grote Veldweg (zie tekening)
Lengte	:	7 meter
Plantwijze	:	4 stuks per meter
Aantal	:	28 stuks
Soort	:	Eenstijlige meidoorn (<i>Crataegus monogyna</i>)
Maat	:	60-80 (cm lengte)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	nvt

2. Knip- en scheerheg

Locatie	:	Zuidzijde nieuwe schuur (zie tekening)
Lengte	:	28 meter
Plantwijze	:	4 stuks per meter
Aantal	:	112 stuks
Soort	:	30 stuks Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 30 stuks Haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>) 30 stuks Gewone liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>) 22 stuks Beuk (<i>Fagus sylvatica</i>)
Maat	:	60-80 (cm lengte)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	nvt

3. Knip- en scheerheg

Locatie	:	Zuidzijde nieuwe schuur (zie tekening)
Lengte	:	28 meter
Plantwijze	:	4 stuks per meter
Aantal	:	112 stuks
Soort	:	30 stuks Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 30 stuks Haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>) 30 stuks Gewone liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>) 22 stuks Beuk (<i>Fagus sylvatica</i>)
Maat	:	60-80 (cm lengte)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	nvt

4. Struweel haag

Locatie	:	Om de hondenren
Lengte	:	66 meter
Plantwijze	:	2 stuks per meter
Aantal	:	132 stuks
Soort	:	25 stuks Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) 25 stuks Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) 25 stuks Lijsterbes (<i>Sorbus aucuparia</i>) 20 stuks Gewone liguster (<i>Ligustrum vulgare</i>) 20 stuks Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>) 17 stuks Haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>)
Maat	:	60-80 (cm lengte)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	Voor het verkrijgen van een dichte haag is het verstandig de haag vanaf het moment van aanplant jaarlijks te snoeien voor een betere vertakking van de struiken.

5. Houtsingel

Locatie	:	Langs de perceelsgrens, achterzijde erf (zie tekening)
Lengte	:	47 meter
Breedte	:	Circa 5 meter, 3 planrijen.
Plantwijze	:	driehoekverband; 1,50 mtr. bij 1,50 mtr.
Aantal	:	94 stuks
Soort	:	20 stuks Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>) 20 stuks Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) 20 stuks Lijsterbes (<i>Sorbus aucuparia</i>) 20 stuks Vuilboom (<i>Rhamnus frangula</i>) 14 stuks Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>)
Maat	:	60-80 (cm lengte)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	

6. Solitaire boom

Locatie	:	Achterin de hoek van het perceel (zie tekening)
Aantal	:	1 stuk
Soort	:	Gewone es (<i>Fraxinus excelsior</i>)
Maat	:	10-12 (cm stamomtrek)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	Plant de boom ten minste 2 meter binnen de perceelsgrens. Voor het aanplanten van bomen langs watergangen is mogelijk een watervergunning nodig van het Waterschap.

7. Solitaire boom

Locatie	:	Achterin de hoek van het perceel (zie tekening)
Aantal	:	1 stuk
Soort	:	Wintereik (<i>Quercus petraea</i>)
Maat	:	10-12 (cm stamomtrek)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	Plant de boom ten minste 2 meter binnen de perceelsgrens.

8. Solitaire boom

Locatie	:	In de hoek van de struweelhaag (#9) (zie tekening)
Aantal	:	1 stuk
Soort	:	Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>)
Maat	:	10-12 (cm stamomtrek)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	Nvt

9. Solitaire boom

Locatie	:	In de hoek van de struweelhaag (#9) (zie tekening)
Aantal	:	1 stuk
Soort	:	Ruwe berk (<i>Betula pendula</i>)
Maat	:	10-12 (cm stamomtrek)
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	nvt

10. Boerenboomgaard

Locatie	:	Aan de voorzijde van het erf, naast de bestaande fruitboom (zie tekening)
Plantwijze	:	plant de bomen 8 meter uit elkaar
Aantal	:	2 stuks
Soort	:	Zie plantsoenlijst
Maat	:	hoogstam
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	nvt

11. Knotbomenrij

Locatie	:	Verspreid langs de sloot (zie tekening)
Plantafstand	:	Onregelmatig maar ten minste 4 meter
Aantal	:	7 stuks
Soort	:	Schietwilg (<i>Salix alba</i>)
Maat	:	staak
Aanleg en beheer	:	Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:	Voor het aanplanten van bomen langs watergangen is mogelijk een watervergunning nodig van het Waterschap.

3. Beplantingslijst

Onderstaande plantsoenlijst omvat de beplanting die nodig is om het voorgestelde plan uit te voeren. SLG biedt de mogelijkheid deze beplanting tegen een kleine eigen bijdrage aan te schaffen. Daartoe wordt in het najaar (november-december 2016) een uitdeeldag georganiseerd nabij ons kantoor in Rozendaal. De exacte uitdeel locatie en de datum waarop deze dag zal plaatsvinden is op dit moment nog niet bekend. Mocht u gebruik willen maken van dit aanbod, neem dan in september of oktober contact met ons op.

Griffioen					€ 524,50
Nederlandse naam		Maat	Aantal	Norm	Prijs
Bosplantsoen 2 jarig 60-80					
Veldesdoorn	Acer campestre	60-80	85	€ 0,75	€ 63,75
Zwarte els	Alnus glutinosa	60-80	14	€ 0,75	€ 10,50
Haagbeuk	Carpinus betulus	60-80	77	€ 0,75	€ 57,75
Hazelaar	Corylus avellana	60-80	40	€ 0,75	€ 30,00
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	60-80	28	€ 0,75	€ 21,00
Beuk (groen)	Fagus sylvatica	60-80	44	€ 0,75	€ 33,00
Gewone liguster	Ligustrum vulgare	60-80	80	€ 0,75	€ 60,00
Vuilboom	Rhamnus frangula	60-80	20	€ 0,75	€ 15,00
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	60-80	45	€ 0,75	€ 33,75
Gelderse roos	Viburnum opulus	60-80	45	€ 0,75	€ 33,75
Veren					
Staken tbv knotboom aankoop	Salix alba	Staak	7	€ 2,00	€ 14,00
Boompalen					
Boompalen	Onbehandeld	8x250	6	€ 4,50	€ 27,00
Laanbomen					
Zwarte els	Alnus glutinosa	10-12	1	€ 20,00	€ 20,00
Ruwe berk	Betula pendula	10-12	1	€ 20,00	€ 20,00
Gewone es	Fraxinus excelsior	10-12	1	€ 20,00	€ 20,00
Winter eik	Quercus petraea	10-12	1	€ 30,00	€ 30,00
Peer	Beurre Hardy	hoogstam	1	€ 17,50	€ 17,50
Peer	Saint Remy	hoogstam	1	€ 17,50	€ 17,50

4. Historische Achtergronden

Historische achtergrond: Knip en scheerheg

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelsscheiding. De doornige heg had daarnaast ook nog een belangrijke veekerende functie.

Langs de rivieren dienden de heggen om de waterstroom bij overstromingen te remmen en te verdelen, zodat het vruchtbare slib kon bezinken.

Inmiddels zien we dat veel heggen bedreigd worden. Veel heggen zijn uit het landschap verdwenen door de komst van prikkeldraad, de ruilverkavelingen en achterstallig onderhoud. Alle reden om de heg weer terug te brengen in het landschap. Heggen zijn namelijk nog altijd functioneel als windscherm en als veekering, ook bij hoge rivierwaterstanden zorgen ze voor een permanente afrastering. Daarnaast houden ze de grond vast en dragen ze bij aan een goede waterhuishouding.

Ook veel dieren hebben profijt van de aanwezigheid van een heg. Vogels gebruiken het als broedplaats; veel kleine zoogdieren vinden er voedsel en een schuilplaats en voor vleermuizen is een haag erg belangrijk als oriëntatiepunt.

Historische achtergrond: Struweelhaag

Gelderland kent een grote diversiteit aan lijnvormige landschapselementen, waaronder de vrij uitgroeiende haag en de struweelhaag.

De vrij uitgroeiende haag bestaat uit een enkele rij struiken die vrijuit kunnen groeien en de struweelhaag bestaat uit meerdere rijen. De functie van deze hagen was perceelsscheiding en veekering, daarom bestonden de hagen vroeger voornamelijk uit doornsoorten. Soms werden ook nog wat andere struiken en bomen in de haag aangeplant, denk hierbij aan hondsroos, sleedoorn, braam, wilg, eik of es. De hagen boden beschutting voor het vee en zorgden voor gebruikshout. Door de komst van het prikkeldraad, de schaalvergroting en de ruilverkavelingen zijn veel van deze elementen verdwenen. Vaak worden de termen heggen en hagen door elkaar gebruikt, en regionaal hebben ze soms verschillende betekenissen. De term heg gebruiken we voor strak geschoren elementen, de term haag gebruiken we voor de meer breed en hoog uitgroeiende elementen. Soms is er sprake van speciale beheervormen zoals bij het leggen of vlechten van hagen.

Hagen hebben een grote natuurwaarde. Ze zijn vaak een schuilplaats voor veel vogels en kleine zoogdieren en vergroten daardoor de landschappelijke en ecologische variatie.

Historische achtergrond: Hoogstamboomgaard

Al vele eeuwen wordt in Nederland fruit geteeld in hoogstamboomgaarden. Aanvankelijk waren het vooral kloosters, kastelen en landgoederen. Eind 19de eeuw begon een grote uitbreiding aan fruitboomgaarden. Onder invloed van de landbouwcrisis stapten veel agrariërs in het rivierengebied over van graanteelt naar hoogstamfruit. Een groot voordeel van het hoogstamfruit was dat er dieren onder konden grazen.

Vanaf 1950 is het areaal aan hoogstamboomgaarden flink achteruit gegaan, vanwege de opkomst van de moderne fruitteelt (laagstam).

Hoogstamboomgaarden hebben een grote ecologische waarde. Ze leveren nestgelegenheid aan allerlei vogels. De steenuil is een soort die graag broedt in holle takken van fruitbomen. Een heg om de boomgaard als windsingel vergroot de natuurwaarde van de boomgaard.

Historische achtergrond: Houtwal en Houtsingel

Een houtwal is een lijnvormig door de mens opgeworpen zandlichaam waarop bomen en/of struiken groeien. De wallen dienden vroeger om vee binnen of wild buiten het omgeven gebied te houden. Houtwallen werden ten tijde van de ontginningen (middeleeuwen) op de hogere zandgronden aangelegd. Langs houtwallen vind je vaak aan één of beide zijden greppels. Deze werden gegraven om met de vrijkomende grond de wal op te kunnen werpen. De wallen waren tussen de 50 en 100 cm hoog.

Een houtsingel is een lijnvormige aanplant van bomen en/of struiken van 4 tot maximaal 20 meter breed. Houtsingels lijken veel op

houtwallen. Er is echter geen sprake van een opgeworpen wal. Houtsingels werden vooral op de lagere zandgronden aangelegd, meestal parallel aan sloten. De singels leverden brand- en geriefhout, waaraan in het gemengde bedrijf grote behoefte was. Omdat de boer verschillende diktes hout nodig had, werd een hakhoutbeheer gevoerd. Door de komst van prikkeldraad, de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

De houtwal en houtsingel hebben landschappelijk en ecologisch een belangrijke verbindende functie. Ze zijn tevens van belang voor vleermuizen om zich te oriënteren en als verbindingszone voor fauna. Bij de houtwal zorgt met name de wal voor extra ecologische waarde door de variatie in nat-droog en warm-koud.

Historische achtergrond: Knotbomen

Wilg, populier, es, els, eik en haagbeuk kwamen al voor het begin van onze jaartelling als knotbomen voor. Knotbomen deden dienst als grensafscheiding of als houtleverancier. De knotboom levert gemakkelijk oogstbaar hout op dat voor allerlei doeleinden werd gebruikt. Zo werd het gebruikt voor bezems, manden, oeverbeschoeiingen, takkenbossen en gebruikshout zoals hekken en gereedschapsstelen.

Oudere knotbomen herbergen allerlei planten en dieren. Het aantal diersoorten dat in een knotboom huist is zeer groot. Van de vele vogels die in een knotboom te vinden zijn, is de steenuil een van de trouwste bewoners.

